

Domov pod hradem Žampach

Ježíškov deník

Žampach – K období adventu a Vánoc patří už neodmyslitelně celá řada předvánočně a vánočně laděných akcí. Snad každý z nás si nenechal ujít alespoň některou z nich. Stovky lidí se už tradičně sešly v Domově pod hradem Žampach, kde se v kapli sv. Bartoloměje konaly vánoční koncerty. V jejich rámci se uskutečnil také živý betlém, který pro širokou veřejnost připravili klienti a zaměstnanci domova. A stejně jako v předchozích letech se i letos setkal s velkým ohlasem.

Cílevědomě se otvírají veřejnosti

Předvánoční akce jsou jednou z mnoha aktivit, kterými se Domov pod hradem Žampach už řadu let cílevědomě otvírá veřejnosti. Daří se tak bourat bariéru, která ještě před nedávnem mezi nejrůznějšími domovy pro ty, kteří trpí zdravotním hendikepem, a „normální společnosti“, byla. Zámecký areál na Žampachu

je dnes krásným otevřeným místem, které si lidé zvoucí už zvykli navštěvovat nejen při nejrůznějších akcích. A jeho obyvatelé se integrují do okolního světa, který je už konečně vnímá jako svou neodmyslitelnou součást a respektuje je.

Příležitostí k návštěvě se nabízí v průběhu roku celá řada. Vedle vánočních koncertů a živého betléma jsou dalšími neznámějšími akcemi, jež se v Domově pod hradem Žampach pravidelně konají, Jarní jarmark, Zámecká slavnost, Letní hudební festival a Bartolomějská pouť. Domov znají také účastníci jedné z největších turistických akcí na východě Čech, pochodu a cyklojízdy Přes tři hrady. V posledních letech je totiž jedním z kontrolních stanovišť tohoto vyhlášeného turistického podniku.

Jak samotný areál Domova pod hradem Žampach, tak i jeho blízké okolí, je pro turisty, ale třeba i pro rodiny s malými dětmi, příjemným



PRACOVNĚ I MIMOPRACOVNĚ přijíždí často na Žampach také hejtman Radko Martínek. Foto: Michal Horák

místem k procházkám, odpočinku i zábavě. Zájemcům je k dispozici certifikované Turistické informační centrum Žampach. V samotném areálu je několik historických památek, turistické zajímavosti pak nabízejí i okolní terény. Za návštěvu rozhodně stojí zbytky někdejšího hradu Žampach na kopci, který se nad domovem vypíná.

Unikátní arboretum stojí za prohlídku

Místo k oddechu nabízí pozoruhodný zámecký park s hracími prvky pro děti. Pozornosti návštěvníků by nemělo ujít také Arboretum Žampach, které je začleněno do Unie botanických zahrad České republiky. Arboretum je součástí zámeckých parků a stalo se vyhledávaným místem veřejných a odborných prohlídek a programů – hlavně díky zajímavému sbírkovému fondu a kvalitnímu informačnímu systému. Na ploše zhruba čtyř hektarů je více než 500 druhů a kultivarů dřevin. Údržba a provoz arboreta je součástí nabídky sociálně terapeutických pracovních a aktivizačních činností pro uživatele domova.

Čím se chlubí

Krásný areál a celá řada aktivit

Domov pod hradem Žampach má více než čtyřicetiletou historii. Zásadní proměnou prošel v letech po samevotvé revoluci. Jeho areál by dnes zřejmě pamětníci nepoznali. Zámecká budova je po celkové rekonstrukci a v nových prostorách nabízí svým uživatelům nejen moderní bydlení, ale také zázemí pro sociálně terapeutické a aktivizační činnosti a další služby. Součástí budovy je zámecká kaple. Její prostory bývají využívány k různým akcím, podkroví pak slouží jako centrum pro muzikoterapii a rozvoj smyslového vnímání (snoezelen) a zimní zahrada.

Chloubou Domova pod hradem Žampach jsou bezesporu také Domky ve stráni – čtyři vilky Adam, Kolda, Johana a Vítek, které slouží chráněnému a podporovanému bydlení. Areál byl otevřen v roce 2005. Obytné domy byly postaveny na principech vzoru běžného domácího prostředí. Zahrnují nejen prostory pro bydlení, domácí práce

a volný čas, jsou v nich totiž také samostatná centra pro pracovní činnost a vzdělávání uživatelů.

Každý, kdo navštívil některou z akcí pořádaných domovem pro veřejnost, mohl obdivovat výrobky, které vytvářejí jeho obyvatelé v centrech aktivit. V dílnách tvoří pozoruhodnou keramiku, věci z proutí, koberce nebo svíčky. Stánky, v nichž jsou výrobky prezentovány, se tradičně těší velkému zájmu návštěvníků, z nichž mnozí si je také kupují a odnášejí domů. Zájem dokonce někdy převyšuje možnosti dílen.

Klienti Domova pod hradem Žampach pracují také v pomocném hospodářství – zahradnictví nebo chovu domácích zvířat, starají se o arboretum. Jsou nápomocní i obci, v zimě se podílejí na údržbě chodníků.

V domově samozřejmě nemohou chybět ani kulturní a sportovní aktivity. O tanečním souboru Ginko píšeme na jiném místě této stránky, za zmínku ovšem stojí také bo-

haté aktivity Sportovního klubu Radost Žampach. Klub je registrovaným členem a jedním ze zakládajících členů Českého hnutí speciálních olympiád. SK Radost Žampach sdružuje ve svých řadách sportovce a trenéry zimních i letních speciálně olympijských disciplín za účelem pravidelné přípravy (tréninku) členů a jejich účasti v systému speciálně olympijských soutěží v tuzemsku a v zahraničí.

Členové klubu Radost Žampach jsou nositeli medailí z letních i zimních národních speciálních olympiád i několika medailí ze Speciálních olympiád konaných v jiných zemích Evropy a Ameriky. SK Radost Žampach se ve své činnosti řídí principy speciálních olympiád, a umožňuje tak všem svým členům zažít pocit úspěchu v soutěžích. Z pověření ČHSO pořádají Žampaští už druhé desetiletí Národní turnaj v přehazování pro zhruba 300 účastníků, kteří se pravidelně v červnu scházejí v Dřevěnici.

Co jim schází

Tanečníci z Ginko by si přáli loutky

Viděli jste už někdy tančit Ginko? Že nevíte, o co jde?

Takže: Ginko je taneční soubor Domova pod hradem Žampach, jehož činnost je zaměřena na přípravu k účasti na akcích a na vystoupení při různých příležitostech, hlavně pak na různých soutěžích a festivalech. Tanečníci se pomocí symbolického vyjadřování učí lepší komunikaci, citlivě vnímají a reagují na pohybová gesta, což vede k zlepšení vyjadřování a spolupráci ve skupině. Soubor úspěšně spolupracuje s partnerskými zařízeními. Skupina Ginko byla vybrána mezi zařízeními sociální péče Pardubického kraje a spolu se žáky Gymnázia Letohrad se zúčastnila projektu Mosty. Vystoupení v Betlémské kapli v Praze (na snímku) sklídilo velký potlesk.

„Pravidelně jezdíme na festival Patříme k sobě v Semilech, vystupujeme také v Jičíně na festivalu Město pohádky. Přicházejí i další pozvání, výbornou spolupráci máme kupříkladu s Kunval-



dem, kde také pravidelně vystupujeme. Byli jsme i na dalších místech a všichni si vždy odnášejí hezké zážitky. Tím největším je pro ně často potlesk a pochvala,“ přibližuje činnost souboru, který tvoří zhruba patnáct kluků a také jedno děvče, jeho vedoucí Gabriela Brúnová. Jak prozradila, Ginko čeká jedna velká premiéra. Společně s děvčaty z Domova pod Stříbrným vrchem v Rokytnici v Orlických horách má soubor

vystoupit s předtančením na rokytnickém městském plese.

Soubor i jeho vedoucí mají samozřejmě svá přání. „Určitě bychom přivítali podporu v kostýmech. Snem jsou ale dřevěné loutky v lidské velikosti, které se dají strojit a vodit. Dávají tanečnickům velký prostor k rozvoji vyjadřování, k další seberealizaci. Máme člověka, který by nám je vyrobil za rozumnou cenu, ale i tak scházejí peníze,“ prozradila Gabriela Brúnová.

Jiří má rád křížovky a práci v keramické dílně

Život se s Jiřím Jílkem rozhodně nemazlil. Jak sám někdy trochu rozpačitě přiznává, sáhl si doslova na dno a ví, co je nemít domov a spát pod mostem. Před zhruba deseti lety navíc přišel o část nohy a to poznamenalo nejen jeho fyzické možnosti, ale také psychiku. Po poměrně dlouhé anabázi po „eldéenkách“ nakonec našel domov na Žampachu. Dojatě se svěří, že je to konečně jeho opravdový domov, protože jinde ho nechtěli. Letos zde prožil páté Vánoce.

Jiří má rád křížovky. Vyluštěné je pak dokonce dokáže i odesílat mailem (i když prý trvalo zhruba rok a půl, než se to naučil – ale úsilí stálo rozhodně za to). Tak se snaží psát a zaznamenávat to, co v Domově pod hradem Žampach zažil.

Má rád práci, která mu dává pocit, že je užitečný. A je opravdu hodně platný v dí-



JIŘÍ JÍLEK při práci v dílně Domova pod hradem Žampach. Foto: archiv domova

lenském centru domova, kde se zabývá především keramikou a výrobky z proutí. „Jirka je opravdu šikovný a svědomitý, dokáže se hodně naučit,“ nešetří chválou Lenka Jansová, jež je pověřena vedením dílenského centra.

Jak ale dodává, oba mají jedno velké přání. „Jiří kvůli svému úrazu nemůže pracovat na hrnčířském kruhu, prostě ho nemůže roztočit. Ono to vůbec není lehké a dokáže to málokdo. Na návštěvě jedné keramičky jsme ovšem viděli zatačecí zařízení, které slouží k zatažení keramických hmot ve formě s výměnnými profily podle tvaru konečného výrobku. To by nám opravdu moc pomohlo v práci. A vlastně nejen Jirkovi, ale určitě i dalším klukům, kteří v dílně pracují. Pořízení toho stroje je ale nad naše finanční možnosti,“ říká Lenka Jansová. Možná dokáže pomoci právě Ježíškův deník...

Ježíškův deník

Pomáhat se může po celý rok. Nejen o Vánocích. Dobrých skutků není nikdy dost. Na stránkách Deníku se pravidelně setkáváte s příběhy klientů speciálních ústavů, dětských domovů a sociálních zařízení. Dnes vám představuje me Domov pod hradem Žampach.

Konto finančních darů:
GE Money Bank, a.s., č.ú:
10006-102125-664/0600
(k.s.: 308, v.s.: 111)

Ředitel domova:
PaedDr. Luděk Grätz,
e-mail: uspza@uspza.cz
Telefon/fax: 465 618 137
Přímá tel. linka: 465 635 220
Mobil: 603 878 659

Informace k evidenci a přijímání darů: Zuzana Tátošová,
e-mail: ekonom@uspza.cz
Tel: přímá linka: 465 635 152,
vnitř. linka č.114
Více informací o domově najdete na www.uspza.cz